

MESERIAȘUL AZ IPAROS DER GEWERBETREIBENDE

MUNKAADÓK LAPJA

Erdély és Bánság kis- és középipar-
sainak hetilapja. — Az Ipartestületek
Szövetsége, az aradi Iparos Ötthon, az
Ipari Szindikátusok, a Romániai Épi-
tomester Szövetsége és a Timisoarai
Vendéglősök és Kávéos Ipartestülete
hivatalos lapja. Egyesülve a Timisoarai
„Az Iparos”-sal és a „Fodrász Újság”-
gal.

„Tiszteld a tisztas
ipart!”

Discursul dela Senat a D-lui Ing. C. R. Mircea, Directorul General al Ugir-ului, contra executiilor fiscale excesive

D. ING. C. MIRCEA adresează o întrebare domniilor miniștri de finanțe și de industrie dacă domniile lor cunosc prigoana extraordinară, care s'a pornit în contra comercianților și industriașilor din Transilvania, căroră li se ridică toate mărfurile din prăvălii și li se sechestrează unelele de muncă, pentru că nu-și plătesc impozitul la timp.

O plângere de acest fel a fost adresată de Camera de comerț și industrie din Cluj, prin intermediul meu ca reprezentant al industriei din Transilvania. Această intervenție am transmis-o atât d-lui ministru de Finanțe, cât și d-lui ministru de Industrie și Comerț. Nu știu ce măsuri s'au luat.

Pe de altă parte aflăm, că în Vechiul Regat și în special în București neputându-se scoate în vânzare unelele de muncă ale micilor industriași, pentru că aceasta e în contra legii, s'a găsit mijlocul petețuirii în răzări în ateliere, ceace echivalează cu sechestrarea instrumentelor de muncă, fiindcă meseriașul nu mai poate intra în atelierul său.

Rog pe d-nii miniștri de finanțe și industrie să binevoiască a răspunde, dacă înțeleg să ia măsuri convenite în contra acestor samovalnicii.

Eu înțeleg perfect de bine că impozitele trebuie plătite, înțeleg foarte bine că de piața impozitelor depinde mersul oarului statului, dar sunt modalități de aplicare ale unor dispozițiuni ori cât de rele și oricât de aspre și aceste modalități trebuie aplicate în toate cazurile, dar mai cu deosebire acolo, unde, cum e cazul pentru micii comercianți și micii industriași, sechestrarea uneltelor de muncă și ridicarea mărfurilor din prăvălii, pentru că să se strice prin birourile și prin sălile Percepțiilor, nu este una din modalitățile cele mai strălucite.

O administrație civilizată trebuie să găsească mijlocul, ca printr-o educație adecuată a funcționarilor, însărcinați cu punerea în aplicare a legilor fiscale, în epoci atât de grele ca cele prin care trecem, să se evite bruscări ori dau naștere și la pagube morale și la pagube materiale. Aceasta este singurul mijloc care poa e să dea rezultate bune, fără să compromiță nici bunul renume al administrației statului, nici relațiile cari trebuie să existe dela stat la contribuabil; și în orice caz, trebuie pus în vedere funcționarilor însărcinați cu executarea impozitelor, că nu se face nici un serviciu statului omorându-se cloșca, adică distrugându-se din temelii toate izvoarele de venituri ale statului, dintre care, cecace mă interesează pe mine în special, instrumentele de muncă productivă a industriei și mic.

Răspunsul d-lui M. Constantinescu Subsecretar de stat la finanțe.

D. M. CONSTANTINESCU, subsecretar de Stat la finanțe — d-lor, este adevărat: ne găsim în ultima jumătate a exercițiului bugetar 1934-1935. când debitele pe acest exercițiu cifrează, datorită necesităților pe care le avem și datorită scurtului timp care ne este la dispoziție, până la finele anului. Incontestabil că oficiile și administrațiile de încasări și plăți au trebuit să procedeze cu mai multă seriozitate la încasarea acestor debite...

Eredmennyel járt Szabó Béné interpellációja:

Egész sereg iparossérelmi sürgős orvoslását helyezte kilátásba a munkaügyi miniszter

Csökkentik a taxákat, leszállítják az iparosság adóit, megrendszabályozzák a közüzemeket és maga a munkaügyi miniszter veszi végre kézbe a kisipari kontáruzemek kiirtásának ügyét.

A munkaügyi miniszter elvárja, hogy az iparos intézmények adatokkal felszerelt panasziratokban juttatják hozzá a közüzemek miatt előállott iparossérelmeket.

Mint ismeretes, SZABÓ BÉNI képviselő a múlt év december 22-én interpelláció keretében tárta fel azokat a rendkívüli nehézségeket, sérelmeket, amelyek a hazai kisiparosságot csaknem teljesen a tönk szélére juttatták. Az interpellációval kapcsolatosan átnyújtotta az illetékes minisztereknek a sérelmek ügyében a brasovi ipartestület 1934. október 25 és november 4-iki rendkívüli közgyűlésének határozatait, valamint a sérelmek orvoslására vonatkozó javaslatokat.

Az interpellációra a munkaügyi minisztérium most 107,275/935 szám alatt részletes, kimerítő választ küldött Szabó Béné címére. A miniszteri válasz rövid tartalmát alábbiakban adjuk:

1. Az iparjog kiváltásával kapcsolatos taxáknál a munkaügyi minisztérium a saját hatáskörébe tartozó taxáknak a minimumra való leszállítását igéri. A többi minisztériumhoz tartozó taxák az egyes törvények módosítása rendjén szállíthatók le.

2. A kisiparosság súlyos közterheinek csökkentése érdekében a munkaügyi minisztérium interveniált a pénzügyminiszternél.

3. Szakiskolák, börtönök és más hatósági üzemek, műhelyek nyomasztó konkurenciájával kapcsolatosan kéri a munkaügyi minisztérium, hogy a különféle ipari szervezetek (ipartestületek, szakosztályok, stb.) és szakkamarák útján adatokkal felszerelve igazolják, hogy melyik intézmény, milyen munkákat és kiknek végez, illetve végzett, hogy azután megállapítható legyen a törvényben biztosított jogkör túllépése és a megfelelő szankciók alkalmazása.

Ami a javítóintézetek, fogházak készítményeinek forgalomba hozását illeti, ezügyben miniszteri értekezletet tartottak és az iparosság védelmére a következő rendelkezéseket léptették életbe:

a.) Ezek az intézmények nyilvános árlejtésen csak kivételes esetekben vehetnek részt.

b.) Az általuk készített iparcikkek csak a rendes piaci árakon hozhatók forgalomba.

c.) Csak a meghatározott mennyiséget termelhetik.

4. A munkaügyi minisztérium állandóan figyelemmel kíséri a kontárkérdést, mely szerinte is, a gazdasági krízisen kívül, az elavult törvények hibáiból nőtt ilyen nagyra. Közl, hogy végre a módosított munkakamarai törvény 47-ik szakasza lehetőséget ad a kontárok erőteljesebb üldözésére. Ezzel kapcsolatosan a munkaügyi minisztérium kidolgozott egy részletes utasítást, amelyet a közeli napokban megküld összes külső szervezetnek. Az utasításban a kontárok annyira szükséges legszigorubb ellenőrzésének és büntetésének módjait írja elő.

Personal în fiecare săptămână, la un contact cu domniul inspector, trimisi în țară să controleze și să supravegheze operațiunile de încasare, pentru că să nu se petreacă abuzuri, pentru că să nu se petreacă vaxațiuni și să nu se petreacă acea acțiune de brutală încasare a drepturilor Statului,

ci acea acțiune de legitimă și umană încasare a drepturilor Statului.

De aceea vă rog să aveți încredere că vom controla să nu se facă abuzuri, că cele semnalate de d-l. Mircea. Cum vom găsi asemenea abuzuri le vom sancționa.

Tarthatatlan állapotok a satumarei közvágóhídon

Eladmisztrálták az új vágóhid építésére szedett taxák számlálatlan millióit. — Mindössze 600.000 lejt vett fel most a város új vágóhid építésére, de erre az összegre sincs költségvetési alap.

Szomorú hely a satumarei vágóhid. A hűtőberendezése már rég elromlott. A hűtőberendezés nélküli vágóhídon a patkányok annyira elszaporodtak, hogy úgy nyüzsgönek a földön, mint a tulértett sajtban a kukacok. Nem egy tragikus végű husmérgezési eset igazolja, hogy a fenti körülmények között nem mindig egészséges élelmiszer Satumaren a hus. Tudja ezt a város is és jól tudják a mészárosok is. Mindenki tudja, hogy valakinek segíteni kell ezeken a tarthatatlan állapotokon. De hogyan? A megoldás egyszerű:

építeni kell egy új vágóhidat.

De nincs miből. A város túl van terhelve és nem tudta felvenni az idej költségvetésbe az új vágóhid építési költségeit. Ellenben azt ajánlotta a város a mészárosoknak és henteseknek, hogy

előlegessék az érdekelt husiparosok az új vágóhid építési költségeit és majd a város visszafizeti ezt a pénzt.

Hogy mikor fizeti vissza a város, erről nem volt szó. Mindenesetre azonban biztosítékot kért a mészárosoktól.

A satumarei husiparosok foglalkoztak a város ajánlatával, de nem fogadták azt el. Nem fogadták el, mert — mint a szónokok hangsúlyozták — tíz esztendeje minden levágott állat után egy lejt fizetnek a városnak az új vágóhid építési költségeire.

Tíz éve fizetik ezt az összeget. Hol van ez a pénz? Mit csináltak vele? Mire adminisztrálták el, hiszen egy hatvan ezer lakósu városban, a husfogyasztás olyan nagy, hogy ezekből a lejekből már régóta össze kellett volna gyűjteni a vágóhid felépítésének költségeit.

Erre a kényes kérdésre azonban senki sem tud választ adni. A válasz csak annyi lehet, hogy ez a pénz nincs meg, mert más célokra költötték el. A város megkapta a husiparosok határozatát, de belátta, hogy ez az állapot tarthatatlan. Nem lehet tovább tűrni, hogy patkányok milliói között álljon az egész husállomány, amely a város lakosságának élelmiszerül szolgál. A város tehát elhatározta, hogy

megcsinálja a vágóhidat és erre a célra a költségvetésbe 600.000 lejt előirányoz.

Perazé ez nagyon szép volna, ha megvalósulna. Egyelőre mindez csak ígéret marad, hiszen a városnak nincs pénze.

Amerikában több az autó, mint a rádió!

A nagy fejlettségű amerikai rádióipar prospektusokkal szórja tele az egész világot. Szinte hetenkint jelenik meg hír egy-egy újabb amerikai adó üzembe helyezéséről. Azt hinné az ember, hogy a rádió Amerikában övend a legnagyobb elterjedettségnek. A legutóbbi statisztika azonban ezzel ellentétben számszerűleg kimutatja, hogy Amerika lakossága nem a rádiót, hanem az autót vette leginkább pártfogásába. A statisztika szerint az összlakosság több mint 48 százaléka van autója, míg rádiója mindössze 35 százaléka.

FOGAS KRITIKA.

Híres művész nő új fürdőszobát csináltatott magának. Amikor a raffinált kényelemmel berendezett fürdőszoba elkészült, meghívta két pályatársnőjét, hogy nekik is megmutassa.

Amikor a két jóbarát nő befejezte a vizitét és jönnek már lefelé a lépcsőn, azt mondja az egyik:

— Micsoda luxus! Megfigyeltem, hogy a mosdón nyolc fogkefe volt.

— Igen, — felelte a másik, — minden fogára egy.

Nem bír el több fogyasztási illetéket a hazai ipar

Az élelmiszeripar befektetett tőkének közel száz százalékát, a textilipar 128 százalékát, a fémipar 88 százalékát fizette egyetlen esztendő alatt forgalmi adó címén. — Legkisebb összeggel a cementipar szerepel, mert az alaptőkéjének és tartaléktőkéjének csak 25 százalékát fizette tavalyi forgalmi adó címén.

Ennél az adónemnél véglegesen betelt már a mérleg

A pénzügyminiszteriumban hivatalos kimutatás készül a fogyasztási adók jelenlegi mértékére vonatkozóan oly célból, hogy a pénzügyminiszter ezen adónem felemelésének ügyét, illetve az egyes üzemeknél való bevezetést tanulmányozhassa.

A kimutatás igen érdekes adatokat tartalmaz. Kitérünk belőle, hogy

nem lehet újabb terhet róni már az iparra.

Igy az élelmiszeripar közel 10 és félmilliárd lejt befektetett tőke mellett 9 milliárd 300 millió lejt fizetett „cifra de afaceri” címen egy év leforgása alatt. Az arány tehát 88.8 százalék. A textilipar 5 milliárd befektetett tőke mellett 7 milliárd 310 millió lejt (128 százalék), a kémiai ipar 8 milliárd 225 millió befektetett tőke mellett 6 és fél milliárd lejt (80 százalék), a fémipar 6 milliárd lejt befektetés mellett 5.240 millió lejt (88 százalék), grafikai és papírüzemek 2 és fél-

milliárd befektetett tőke mellett 1 milliárd 902 millió lejt (75.6 százalék), faipar 2 milliárd 520 millió lejt befektetett tőke mellett 1 milliárd 481 millió lejt (58.7 százalék), üvegipar 500 millió lejt befektetett tőke mellett 438 millió lejt (85.9 százalék), elektrotechnikai üzemek 96 millió lejt befektetés mellett 87 millió lejt (90 százalék), kerámia 95 millió lejt befektetés mellett 48 millió lejt (50 százalék) és cementipar 1 milliárd 651 millió lejt befektetés mellett 413 millió lejt (25 százalék) fizetett „cifra de afaceri” címen a kincstár részére egy évben.

Kitérünk, hogy ez az adónem a cement, kerámia, fa és papírüzemeknél legkisebb.

A kimutatás sok gondot ad a pénzügyminiszternek. Megállapítható, hogy nem lehet új fogyasztási adóval sújtani az amúgy is túlterhelt vállalatokat.

Baj van a népi eredet kimutatásai körül.

Az ipari és kereskedelmi miniszter újra felszólította a vállalatokat, hogy a kérdőíveket az utasítás szerint töltsék ki

Kiket küldtek ki a nemzeti munka támogatásáról szóló törvény ellenőrzésére?

Az iparügyi miniszteriumban megvizsgálták a vállalatok által beterjesztett kimutatásokat és megállapították, hogy ezek közül igen sok nem felel meg a Hivatalos Lapban meghirdetett kiutalásnak. A miniszter szerint egyes vállalatok szándékosan üresen hagyták a kitöltésre szánt helyeket és így nem tűntették fel azokat az adatokat, melyek a legfontosabbak. Így most újabb kimutatást kérnek a vállalatoktól. A miniszter elrendelte, hogy az iparügyi inspektorok maguk járjanak el és vegyenek részt a táblázatok kiállításában, melyben pontosan fel kell tüntetni az igazgatók számát, a vezető és alsó tisztviselőket, mestereket, végzett és végzettség nélküli munkásokat. Végül a miniszter rámutat arra, hogy a vállalatok nem érdeklődnek a vállalatok alkalmazottainak nemzetiségét kötelesek bevezetni a kimutatásokba.

Az alkalmazottak népi származását kutató miniszteri rendelettel kapcsolatban a Viitorul közli, hogy az ipari és kereskedelmi miniszterium

újabb rendeletet küldött a vállalatokhoz. A miniszterium megállapította, hogy az egyes vállalatok egyrészt hibásan, másrészt hiányosan töltötték ki a kérdőíveket. A román elem alkalmazásáról szóló törvény első szakaszára hivatkozva, a miniszterium felszólítja a vállalatokat, hogy az előző rendeletnek hiánytalanul tegyenek eleget. Ellenkező esetben a törvény nyolcadik szakaszában előírt büntetéseket fogja alkalmazni.

Itt említjük meg, hogy a Hivatalos Lapban megjelent az ipari és kereskedelmi miniszterium megbízottainak névsora, akiket a nemzeti munka támogatásáról szóló törvény ellenőrzésére küldtek ki.

Élelmiszer-, kémiai és kerámiai ipar: Joanitiu és Radu Tarusanu. Faipar: C. Florescu és Bambahe. Vas- és elektromos ipar: E. Munteanu, Vasiliu és N. Georgescu kisasszony. Textil- és cserzőipar: C. Calmuschi és N. Arcadian. Háziipar és kisipar: Gh. Tullea és V. Jonescu. Kereskedelmi vállalatok és pénzügyintézetek: Tacit felügyelő, Em. Jonescu és Protopopescu.

Tesla Miklós világraszóló új találmánya

Hír szerint lehetetlenné teszi a háborút a világhírű fizikus legújabb találmánya.

Tesla Miklós, a világhírű fizikus, a róla elnevezett elektromos sugarak feltalálója, most újabb találmányt jelentett be a brit tudományos akadémiának s közölte, hogy „erőkéve” nevű találmányának lényege az erők felszabadítása. Óriási mennyiségű és minőségű erőt szabadít fel készülékével, hogy 4500 kilométer távolságban álló, eddig megbonthatatlanul vélt mennyiségeket, páncélerődöket, vasbetonfalakat, másodpercek alatt porráéghet.

A Tesla-féle erőkéve — írja Tesla Miklós jelentésében — az emberiség áldásává válik majd, mivel örök időre lehetetlenné teszi minden háborus kalandot. Nincsen az az erőd, gyilkoló eszköz, vagy emberölő gépezet, amelyet az én erőkévem meg ne semmisítene. Művem a világéke kezdetének tartom.

Tesla bejelentése világszerte óriási feltűnést keltett.

Kik használhatják a mérnöki címet?

Manoilescu volt miniszter, az országos mérnöki szövetség (AGIR) új elnöke hosszas megbeszélést folytatott Hurmuzescu dékannal a mérnöki cím használatára vonatkozó törvénytervezettel kapcsolatban. A tárgyalások eredménye az volt, hogy a külföldi műszaki főiskolák okleveleit elismerik. Így az építészetre vonatkozó törvény megszavazása után a mérnöki cím használatát is törvényes uton fogják rendezni.

PARANCS — PARANCS.

A mester odaad reggel az inasnak egy pár cipőt, hogy vigye el özvegy Kovács Jánosnénak, a Csalogány-ucca 8. szám alá.

A gyerek estére kerül haza.

— Na, megtaláltad? — kérdezi a mester.

— Meg. — feleli a gyerek. — Csakhogy nem a Csalogány-ucca 8. alatt lakik, hanem a Pacsirta-ucca 16-ban; nem Kovács Jánosnénak hívják, hanem Szabó Imrénének és nem özvegyasszony, hanem lakatossegéd.

Győzött az iparosság politikamentes közvéleménye:

Balogh Ludovic és Mónus Sándor lettek az oradeai ipartestület elnökei

Mindvégig a helyreállott béke jegyében zajlott le az oradeai ipartestület tisztújító közgyűlése.

A közgyűlésen megjelent ezer iparos egyhangulag az egyezményes listára szavazott

Oradea város iparostársadalma, de a közönség többi rétegei is élénk érdeklődéssel tekintettek az ipartestület vasárnapi közgyűlése elé. Az utolsó órákban a polgármester közbelépésére sikerült a közgyűlés engedélyezése elé gördített akadályokat elhárítani és így a divízió engedélyezte a közgyűlést.

Délután 10 órára volt a közgyűlés meghirdetve, de már jóval előbb zsúfolásig megtelt az ipartestület helyiségei. Olyan sokan jöttek el, hogy számos iparosnak nem jutott hely a teremben és így kiszorultak az utcára is.

Fildán József iparhatósági biztos nyitotta meg a közgyűlést. Legnagyobb részben neki köszönhető, hogy a szenvedélyek felkorbácsolásával járó incidensek elmaradtak. A választás eredménye tulajdonképpen már eldőlt, amikor a két frakció hetekkel ezelőtt közös listában megegyezett. Az új vezetőséget tehát a román és magyar iparosok közös megállapodása alapján választották meg.

Néhány perccel tíz óra után vonult be az „átmeneti tanács”, — amely néhány hete az ügyeket vezette — az élen Fildán iparhatósági biztoskal a terembe. Az iparhatósági biztos rövid beszédben jelentette be az 1935. évi közgyűlés megtartását és kérte a megjelenteket, hogy nyugalommal, az iparossághoz méltóan adjanak véleményüknek kifejezést. Azután átadta a szót Simionescu Martinnak, aki majdnem két óras beszédben igyekezett a türelme len és zajos hallgatóságot megnyugtatni arról, hogy miért nem engedhető meg, hogy Mónus Sándor vezesse tovább az ipartestület ügyeit.

Simionescu nem nagy megértésre talált. Beszéde után Dévald László, az ipartestület titkára olvas fel az ipartestület elmúlt évi jelentését. A jelentésben részletesen számolt be a testület vezetőségének fáradozásairól és elért eredményeiről. Majd ismertette a munkaügyi minisztériumból kiküldött vezérinspektor által lefolytatott vizsgálat eredményét, amely méltó bizonyítéka annak, hogy milyen ártatlanul akarták az ipartestület vezetőségét lehetetlenné tenni.

Az évi jelentés különben az alábbi adatokkal támasztja alá az eredményeket: Elintézték: 2364 aktát; kiadtak: 476 munkakönyvet; kötöttek: 519 tanoncszerződést; kiadtak: 162 új iparengedélyt; visszaadtak: 82 iparengedélyt; 1934-ben 1512 iparengedélyt tartottak nyilván. Kilépéseket és belépéseket munkából és munkába mintegy 4580 esetben jegyezték fel. Volt munkakönyv, amely 12-szer is megfordult a testületnél.

A nagy tetszéssel fogadott évi jelentés után Fildán József iparhatósági biztos a választást megelőző tárgyalásokról ismertette, melynek eredménye egy kézfogás. Ez a kézfogás jelképezi a román és magyar iparosok közötti megértést.

A gyűlés ezután egyhanguan megválasztotta az új vezetőséget, amely a következő:

Elnökök: Balogh Ludovic elektrotechnikus, Mónus Sándor cipész.

Elöljárósági tagok: Albu János szabó, Avram Demeter szabó, Balogh Imre hentes, Báthori Dániel fogtechnikus, Bobitan Mihály szabó, Bulbuca József csizmadia, Tapu Teodor szűcs, Breban Sándor hentes, Darabont Gyula szabó, Daróczi Lajos festő, ifj. Erdős Albert szabó, Galló János csizmadia, Hategan Péter borbély, Illés Dániel cipész, Jigovan János borbély, Katona Sándor cipész, Leu Mihály szűcs, Major Ferenc építész, Moga Máté szabó, Nichita Traian szabó, Novomeszky Imre cukrász, Pap Ferenc női szabó, Pál Demeter cipész, Pintér László mérnök, Pop Aurel cipész, Papp Béla cipész, Robitsek Béla hentes, Silinka János kályhás, Spitzer Benjámin

asztalos, Szabó Károly asztalos, Úveges János kovács, Zagyi Mihály építész.

Pótagok: Berinde György pék, Bolgyika György építész, Kriszta György hentes, Csarkó András csizmadia, Frent Florian cipész, Frischmann Adolf pék, Gáspár Mihály szerelő, Malan György festő és mázoló, Mihucz Gy. építész, Orbán József szűcs, Szabó Lajos borbély, Szabó Lajos festő.

Számvevők: Balogh János szabó, Mot György

— Szó se lehet a betegsegélyző ügyének felemeléséről — mondotta Alexandrescu-Roman kormánybiztos

Egyedül a balesetbiztosítási taxák ügyének revíziójáról lehet szó.

Most tanulmányozzák a munkaügyi minisztériumban a betegsegélyző ellen betérjesztett iparosságok ügyét

A munkásbiztosító törvény módosításának tervével kapcsolatban különböző hírek kerültek forgalomba a biztosítási taxák felemelésére vonatkozólag. Így tehát Alexandrescu-Roman, a munkásbiztosító központjához kirendelt kormánybiztos szükségesnek tartotta, hogy a rövidesen napirendre kerülő javaslat felől a közönséget tájékoztassa.

— A módosításra vonatkozó tervezet tényleg munkában van — mondta a kormánybiztos — de még nem fejeződött be ez a munka. Annyit azonban már most mondhatok, hogy

a taxák felemelésére semmi esetre sem fog sor kerülni.

Ez a kérdés különben sem tartozhat a törvényhozás elé, mert

afelől csak a munkaadóknak és alkalmazottaknak kiküldöttéből álló nagygyűlésnek van joga határozni.

Legfeljebb a balesetbiztosításra fizetett taxák módosítására kerülhet sor, mely 1.2 százalékos jelenleg a melyet eddig kizárólag a munkaadók fizettek. Ennek a taxának emelése sincs általánosságban tervbe véve, csupán arányt akarunk megállapítani, az egyes vállalatok között az üzemek veszélyessége tekintetében.

A kormánybiztos nyilatkozatához hozzáfűzhetjük, hogy a munkaadók és munkások szervei emlékiratot készítettek, melyekben rámutattak a jelenlegi törvény hiányaira és a szükséges intézkedésekre. Az emlékiratokat most tanulmányozzák a munkaügyi minisztériumban.

Milyen adónemeket fognak emelni és milyen cikkek vámtételeit drágítja meg az állam?

Ismeretes, hogy a pénzügyminisztérium a költségvetési egyensúly helyreállítása céljából bizonyos vámtételek és forgalmi adók felemelését tervezi. Az erre vonatkozó előtanulmányok máris befejezést nyertek és hírek szivárognak ki arról, hogy ezek az emelések milyen mértékűek lesznek és milyen cikkekre vonatkoznak.

Igy mindenekelőtt a külföldről nagyobb mennyiségben behozott nyersanyagok vámtételeinek emelését irányozzák elő, amelyekre az iparnak feldolgozás céljából van szükségük. A pénzügyminiszter ezekre speciális taxát akar kivetni.

Hasonlóképpen vámemelést akarnak végrehajtani a redukált taxájú gépek importjára, valamint az ipar szempontjából szükséges olyan tárgyakra, amelyek eddig a nemzeti iparvédelemről szóló törvény szerint vámmentesek voltak.

Ezekkel a pénzügyi tervekkel kapcsolatosak a forgalmi adók emelésének előmunkálatai is. Bizonyos cikkek forgalmi adóját olyan nagy mértékben emelik, hogy az állam ebből 25 százalékos jövedelemtöbbletrel számíthat. A mostani tárgyalások alapján az olyan félgyártmányokra, melyek forgalmi adót megállapítani, amelyek eddig mentesek voltak. Így megadóztatják a gyapjufonalat, a vassodronyt, lisztet és általában minden olyan terméket, amelyeket az ipar feldolgozva hoz forgalomba.

Rostschutzfarbe KAMPF
dem
HELLONIUM ROSTE
hochqualitatives Produkt für
Grund- und Deck anstrich
in allen Farben.
Man verlange **HEL-LA** Chemisches Laboratorium ARAD
Spezialangebot Str. Eminescu 27.

borbély, Simionescu Márton asztalos, Szántó Sándor mérnök, Szolga Ferenc kárpitos, Török Sándor lakatos.

A választás után az iparhatósági biztos javaslatára üdvözlő táviratot küldtek Öfelsége Károly királynak, valamint a munkaügyi minisztériumnak.

A közgyűlés befejezése előtt Illés Sándor cipész és Darabont Gyula együttműködésre hívták fel az iparosokat.

A közgyűlés ezután a legnagyobb rendben fejeződött be. Hírek szerint Simionescu és a vele szimpatizáló iparosok petícióval élnek a választás ellen.

RÉSZLETFIZETÉS.

— Rémes, kériek, ezekkel a részletfizetéseikkel. Tavaly vettem egy cipőt, a cipő már rég nincs meg és én még mindig fizetem a részletet.

— En akkor jobban csináltam. Poloskát irtattam részletek. A részleteket már régen kifizettem, de a poloskák ma is megvannak.

Mégis megmaradnak a kamarák?

A kamarák átszervezése körül az elmúlt hetekben igen sok izgalom és bizonytalanság uralkodott. Ismeretes, hogy a kereskedelemügyi miniszter már ki is dolgozott egy erre vonatkozó tervezetet, amelynek az a lényege, hogy az összes jelenleg meglévő szakkamarák megszűnnek, illetve területi gazdasági kamarákká olvadnának össze.

A terv ellen ugyyszólván mindenki tiltakozott, elsősorban a Kereskedelmi Kamarák Szövetsége, de a Mezőgazdasági Kamarák Szövetsége is. Talán ennek a tiltakozásnak köszönhető, hogy a Bucarestből érkező, egyelőre még nem hivatalos hírek szerint a kormány lemondott az egész tervről és elhatározta, hogy a javaslatot nem terjeszti a törvényhozás elé.

Egyelőre ezt a hírt is fentartással fogadjuk.

SZIGORU FERJ.

— En astón igazán nem engedném meg a feleségemnek, hogy a körmét olyan randa pirosra fesse.

— De hiszen már régen piros körmöt hord. Igen. De nem az én engedelmemmel.

Mozgalom a munkatörvény módosítása érdekében

Jogászörökben mind több kifogás merül fel az 1922. évi április 5-én kelt s a munka-szerződéseket szabályozó törvénnyel kapcsolatban.

Szükségnek tartják, hogy megfelelő határvonalat vonjanak a törvény módosításával az egyes foglalkozási ágak között. Így azután az irodai alkalmazottak s felügyelői szolgálatban levők a fizikai munkásoktól külön lesznek választva. Kíváncsiak továbbá, hogy a szabadságidő kivételére nézve kizárólag az alkalmazott döntson s felmondás esetén ne lehessen a szabadságot a felmondási időbe betudni.

Az intellektuel-alkalmazottak részére a tulajdoni-munkának szerződésbe való vételét követelik. A fizetés iránti kereseti jog elévülését egy évben állapítják meg ugyanakkor. Halálozás esetén pedig egy évi járandóságot igényelnek a hozzátartozók részére. A munkatörvény módosításának igen sok híve van úgy a kormányparti, mint az ellenzéki képviselők körében.

ORVOSI TANACS.

'Az öreg Csiperke fiatal felesége ideges, rosszkedvű, veszekedős és ijedősen sápadt. A rémült férj orvost hív, akinek azt mondja:

— Szívesen elküldeném az asszonyt valami fürdőbe.

— Nem fontos.

— De mégis. Talán Marienbad, Karlsbad, Herkulesfürdő?

— Na, Herkulesfürdő félig-meddig segítene rajta.

— Miért csak félig-meddig?

— Nem annyira a fürdő, mint inkább a Herkules.

TYUKSZEMÉK

Ha lábai fáznak és tyúkszemei szúrnak, marnak és égnek, tegyen a vízbe Saltrates Rodellt, míg az úgy néz ki, mint a tej. Ha lábait ebbe a tejben fürdötte teszi, a felszabaduló oxigén, mely a gyógyító sokat magával viszi bahafor a porúsokba, üditi és gyógyítja a bőrt és a szöveteket. Az égés és viszketés megszűnik. A vérkeringés teljesen helyreáll és Ön ismét teljesen jól érzi magát. A tyúkszemek megpubulnak, úgy hogy gyökerestől, mindenestől kiveheti őket. A horzsolások meggyógyulnak, a duzzadások eltűnnek. Egy egész számmal kisebb cipőt hordhat. A Saltrates Rodellt a gyógyszerárak és drogériák mindenütt garancia mellett árulják. Az ára csekély.

Modern háló- és ebédlő-butorokat a legjobb kivitelekben kedvező áron vásárolhat.

BUTORÜZLET Str. Brancovici 1
(v. Földes-palota)
Butorüzem: Calea Saguna 184. Csatlós

Rémregény a tisztességtelen konkurrenciáról.

Lopással és kommunizmussal vádolta meg ártatlan szaktársát, mert el akarta tüntetni a munkapiacról

Dániel Gyula cluji bádógosmestert a törvényszék hamis vádaskodás címén egy hónapi fogházra és ötezer lej pénzbírságra ítélte.

Most a tisztességtelen konkurrencia áldozatára került sor, hogy teljes elégtételt szerezzen magának

Bűnügyi tárgyalás a cluji törvényszék IV. szekciójánál. A lényeg voltaképpen csak ennyi:

Daniel Gyula cluji bádógosmestert a bíróság hamis vád miatt egy hónapi fogházra és ötezer lej pénzbüntetésre ítélte. Az ügy előzménye azonban már több ennél: érdekes, bonyolult és mindenek fölött szomorúan jellemző a megélhetésért folytatott kíméletlen, ádáz küzdelemre.

Az eset ott kezdődik, hogy Dániel Gyula veszedelmes konkurrenciát látott egy Szántai József nevű másik bádógosmester személyében. Olyan veszedelmest, hogy csak egy módon képzelte el az ellene védekezést: ha sürgősen és lehetőleg menthetetlenül tönkre teszi. Hamarosan kieszelte a tervet is és nyomban hozzá látott annak végrehajtásához.

Mintegy másfél évvel ezelőtt, 1938-ban

feljelentette iparostársát a rendőrségen, hogy az 200 ezer lej értékű bádógcsatornát lopott a vasutól.

A feljelentésre Szántai Józsefet letartóztatták, majd a rendőrség bűnügyi osztályán lefolytatott vizsgálat után szabadlábra helyezték, mivel pontos alapot igazolt. Bebizonyította ugyanis, hogy a lopás idején nem is volt az országban, hanem külföldön tartózkodott. Egyszerűen minden további eljárást megszüntettek ellene, de ez a néhány napos vizsgálat is elég volt arra, hogy a feljelentő Dániel az egész iparosság körében elterjessze bádógostársáról a koholt lopás híreit és rágalomokkal illesse.

Miután ez a feljelentés nem hozta meg a kívánt eredményt, újabb feljelentést adott be Dániel Gyula Szántai József ellen. Ez már súlyosabb és sokkal veszedelmesebb volt, mint a lopás vádja.

Feljelentette ugyanis a szigurancán, hogy Szántai József titkos kommunista propagandát üz és szoros kapcsolatot tart jenn buiol-dali szervezetekkel.

A feljelentésre a cluji rendőrség politikai osztálya Szántai ellen lefolytatta a vizsgálatot, majd az ügy a törvényszék elé került, amely bizonyítékok hiányában felmentette a meghurcolt bádógost. A felmentő ítélet, mivel az ügyészség nem felelt meg, jogerőssé vált.

A súlyos vádak alól teljesen rehabilitált bádógosmester dr. Mayer Sabin ügyvéd útján előbb ragalmazási pert indított ádáz ellensége ellen, majd hamis vádaskodás miatt bűnvádi uton vont a felelősségre a feljelentőt. A járasvirosg a ragalmazás tényét beigazoltnak látta és ezért hat-ezer lej pénzbüntetésre ítélte Dániel Gyulát, míg a törvényszék a napokban megtartott tárgyaláson

hamis vád miatt egy hónapi fogházra és ötezer lej pénzbüntetéssel sújtotta Dániel Gyulát, a denuncians bádógost.

A bíróság marasztaló ítélete után Szántai József polgári uton kártérítési keresetet indított feljelentője ellen, úgy, hogy előreláthatólag ennek a bonyolult ügynek a befejezése még messze van.

Érdekes elvi döntvények néhány sorban

A hitelező által a tartozások elrendeléséről szóló törvény 69. §-a alapján indított kereset esetén a gyorsított peres eljárás (legge de accelerare) rendelkezései alkalmazandók s így alperesnek módot kell adni az írásbeli védekezésre. (Ilfov-i törvényszék S. V. no. dos. 8745/934.)

Ingatlaneladás esetén, ha a zálogjogi tartozás 1931. dec. 18. előtt keletkezett, de a tulajdonátírás később történt s a vevő a hitelező beleegyezésével a tartozást átvette, az 1934. évi ápr. 7-én kelt törvény rendelkezései nem alkalmazhatók. (Ilfov-i törvényszék S. Notariat no. dos. 12548/924.)

Az állampolgársági listából történt kihagyás még nem jelent állampolgári jogoktól való megfosztást, miután a lista nem foszthat meg azoktól a jogoktól, melyek a születéssel együttjárnak. (Ilfov-i törvényszék S. Notariat no. dos. 15339-934.)

A vámról ártó malmok nem tekinthetők ipari malmoknak. (Ilfov-i törvényszék S. Not. no. dos. 15339/934.)

A haszon eltitkolása nem jelenti az 1934. évi ápr. 7-én kelt törvényben írt kedvezmények elvesztését. Ez csak a vagyon (aktiva) rosszhiszemű elhallgatása esetén áll be. (Jasi-i törvényszék S. II. no. dos. 3512/934.)

A kezes annak ellenére, hogy nem kereskedő, mégis ennek tekinthető, ha kereskedelmi tartozásért vállalt szavatosságot. (Buzau-i törvényszék S. I. no. dos. 5082/934.)

Egyes jogok esetén, amennyiben ez az adósságok rendezésére vonatkozó régebbi törvények hatálya alatt jött létre, nem lehet az 1934. ápr. 7-én kelt konverziós törvény kedvezményeire hivatkozni. (Buzau-i törvényszék, no. sent. 445/934.)

Pauzar Sándor meghalt.

Népszerű és tekintélyes aradi iparost ragadott el a halál az élok sorából: Pauzar Sándor kertész életének 55. évében, rövid szenvedés után elhunyt. Sokan ismerték és becsülték Aradon Pauzar Sándort, akit mindenki derék, becsületes és szorgalmas iparosnak ismert. Szép mestersege volt Pauzar Sándornak és ezt a szép mesterséget szívvel, lélekkel, a virág iránti nagy szeretettel művelte. Neves botanikus híreben állott és elismert szaktekintélye volt a facsemeték ültetésének és a gyümölcsnemesítésnek. Mintaképe volt a derek kertésznek és benne igazolódott a közmondás: aki a virágot szereti, rossz ember nem lehet... Pauzar Sándor halálát kiterjedt rokonságán kívül nagy baráti köre gyászolja. Temetése 7-én d. u. 4 órakor ment végbe Muráselen.

Ötletes új villámhárító.

Egy angol feltaláló szellemesen használta fel a rádióaktív anyagok ionizáló hatását villámhárító készítésre. Ez a villámhárító egy csucsban végződő fémrudból áll, melyen három meghajlított kar van. Az egész villámhárító rádióaktív sókkal van bevonva. A rádióaktív anyagok hatására a környező levegő vezetővé válik és így megakadályozza azt, hogy a felhőzet és a föld között nagy feszültségkülönbség léphessen fel. Ha pedig nincs feszültségkülönbség, akkor nem fenyeget a villámcsapás veszélye sem. Ennek a villámhárító-nak a hatásköre körülbelül 300 méter átmérőjű.

PAZARLO HAZIGAZDA.

Egy müncheni bankigazgatónak kedves vendége érkezett. Az igazgató nyomban becsöngeti inasát:

— Szaladj le, hozzál egy hordó sört és két sóskiflit.

A vendég megcsóválja a fejét:

— Ugyan, kérlek, minek az a sok kifli?

Feljelentették a timisoarai ipartestületet hogy közgyűlést tartott a revizióellenes gyűlés idején

A timisoarai ipartestületet feljelentette a helyi munkakamara, hogy december 16-án közgyűlést tartott, ugyanakkor, amikor Ghibu Onisifor revizióellenes gyűlése folyt le a városban s ezzel az ipartestület elnöksége megakadályozta, hogy tagjai a gyűlésen megjelenhessenek.

A vizsgálat megtartására Viciu János ipari vezérfelügyelőt küldötték ki Aiudról, akinek az elnökség elmondotta, hogy a közgyűlés december 9-re volt meghirdetve, de határozatképesség miatt, az alapszabályok értelmében, egy hét múlva, 16-án kellett megtartani, tekintet nélkül a megjelentek számára. Viszont az antirevizionista gyűlésre a meghívót 15-én délelőtt kapták meg, de a vezetőség így is megjelent a Ghibu-féle gyűlésen.

A vezérfelügyelő a vizsgálat eredményét még nem közölte, de úgy hírlik, hogy az ipartestület feloszlását nem tartotta szükségesnek.

Oradea kontárellenes intézkedéseit Timisoarán is megvalósítják

Oradeán a kontárokkal szemben döntő elhatározásra jutottak. A várost negyven kerületre osztották fel és ezek ellenőrzését egy-egy iparosra bízta. Ezek az iparosok a város és a rendőrség támogatásával vizsgálják meg, vajon nem dolgoznak-e kerületükben kontárok. Amennyiben ilyeneket találnának, átadják az ipari hatóságnak, amely megfelelő büntetéssel sújtja az iparengedély nélkül működő kontáriparosokat.

A timisoarai ipari szindikátus elhatározta, hogy az illetékes hatóságokkal tárgyalásokat folytat annak érdekében, hogy a Bánság fővárosában is hasonló módon lehessen küzdeni a kontárok ellen. A várossal és a rendőrséggel való tárgyalások folytatására Olariu Péter ipartestületi elnök vezetésével bizottságot küldtek ki.

Zászlószenteléssel ünnepli meg ötvenéves jubileumát a georghenii ipartestület

Ünnepélyes keretek között zajlott le a napokban a georghenii ipartestület ötvenedik közgyűlése, melyre nemcsak a tagok, hanem a város minden társadalmi rétege felvonult.

Stengel Károly, jelenlegi elnök ismertette az egyesület múltját és a jövő sötét kilátásait. Kitarásra buzdította a tagokat. Nem kell, nem szabad feladni az egyre jobban roskadozó sáncokat. Változott körülmények között, új utakon kell boldoguláshoz vezetni az iparosságot.

A közgyűlés egyhanguan kimondotta, hogy a testület félszázados évfordulóját a nyár folyamán zászlószenteléssel egybekötve fogják megünnepegni. Utasította az elöljáróságot, hogy a nagyszabású ünnepély előkészítését már most kezdje el a iparossághoz illő keretek között rendezze meg.

A közgyűlést 170 terítékes közebed követte, melyen több értékes felszólalás hangzott el, úgy a román, mint a magyar társadalom előkelőségei részéről.

PONTOS INFORMÁCIÓ.

Egy ur bekopogtat vezérigazgatóékhoz és azt mondja az inasnak:

- A nagyságos asszonnyal szeretnék beszélni.
- Nem lehet, kérem, — mondja az inas, — a nagyságos asszony éppen most öltözködik.
- De nekem sürgős elintéznivalóm volna...
- Az inas erre lehajol a kulcslyukhoz, hosszasan benéz és aztán így szól:
- Sajnálom, de most igazán nem lehet.

Eredményes volt a bucurestli iparoskongresszus

A munkásbiztosítási törvény hat szakaszát fogják módosítani

A háztartási alkalmazottakat mégis a betegsegélyzőbe kényszerítik? — Minden alkalmazott balesetbiztosítási kötelezettség alá tartozik. — Megváltoztatják a balesetjárulékok.

A kisiparos munkaadók nem kötelező, hanem csak feltételes tagjai lesznek a betegsegélyzőnek

Ismeretes, hogy a munkaügyi minisztériumban javaslat készül a munkásbiztosítási törvény módosításáról. Mindössze hat törvényszakasz módosításáról van szó, amely véget fog vetni sok bizonytalanságnak, de ugyanakkor újabb terheket ró majd egy a gazdasági életre, mint az ország lakosságára. Mindjárt az első szakaszról azt a módosítást tervezi a minisztérium, hogy

kifejezetten kötelezővé teszi a háztartási alkalmazottak biztosítását, amely körül most amnyi pamaaz és tiltakozás van.

Sok vitának és mozgalomnak fog véget vetni a törvény első szakaszának az a tervezett kibővítése is, amely szerint

baleset ellen mindenféle rangu és rendű alkalmazottat köteles lesz a munkaadó beírtni a munkásbiztosítóba, tekintet nélkül arra, hogy az alkalmazottnak mennyi fizetése van.

Mint ismeretes, ebben a kérdésben is a perek egész lavinája indult meg a munkaadók részéről, a hirhede vált 1.20 százalékos pótdíjra szóló szedése miatt, ami 6000 lejen felüli fizetésű alkalmazottnál. Ezek a perek is a Semmitőszék előtt vannak. Mindenesetre érdekes lesz tudni, hogy amennyiben a legfőbb bírósági fórum a munkaadóknak ad igazat — főleg a törvény nem kategorikus megszövegezése következtében — mi lesz azokkal a súlyos milliókkal, amelyeket a munkásbiztosító úgy a háztartási alkalmazottak, mint a 6000 lejen felüli fizetésű magánalkalmazottak munkaadóitól beszedett már.

A jelenlegi törvény tizenegyedik szakaszát úgy akarják módosítani, hogy

a biztosított alkalmazott csak négy napi betegség után kérhet betegtáppénzt.

Arról, hogy a munkásbiztosító továbbra is a munkaadóval fogja-e megfizettetni az első hét napra járó táppénzt, nem szivárgott ki még semmi pozitívum.

A munkaadói testületek természetesen újabb offenzívát indítottak ez ellen az igazságtalanság ellen, mert hiszen a legtöbb betegség nem tart hét napnál hosszabb ideig és így a munkásbiztosító a járulékok ellenében nem ad semmit a biztosítottak, hosszabb betegségnél pedig gyakran előfordult, hogy

a betegsegélyző orvosai az első 7 nap után gyógyultnak minősítették a beteg munkást, bekényszerítették munkába,

hogy azután két-három nap múlva ismét kénytelen legyen beteget jelenteni és

akkor megint a munkaadó fizette az első hétnapi táppénzt.

A táppénz és egyéb segélykérések felett ezentúl a munkásbiztosító tanács által kijelölt bizottságok fognak dönteni. Ezeknek a fórumoknak határozata ellen az illető munkáspénztár döntőbírásgához lehet felebbezni.

Módosítja a minisztérium a munkásbiztosító törvény 48-ik szakaszát is, amely a baleseti járulékok 1.20 százalékos pótdíjra szóló intézkedik. Ezt a pótdíjat fel akarják emelni, még pedig olyan értelemben, hogy a 10—25 alkalmazottal dolgozó vállalatok ezentúl csak 1 százalékot, a 25—50 alkalmazottal dolgozó vállalatok 1.20 százalékot, az 50—200 alkalmazottal dolgozó cégek 2 százalékot és az ennél több alkalmazottal bíró vállalatok 2.50 százalékot fizessenek. A 41. szakasz módosításával.

a kisiparos munkaadókat továbbra is kötelezik, hogy lépjenek be a munkásbiztosítóba, ahol a második kategória díjtételeit fogják fizetni, de csak akkor, ha az illetékes munkásbiztosító pénztár tanácsa erre javaslatot tesz s ha a munkaügyi minisztérium is hozzájárul.

Ez azt jelenti, hogy az eddigi kategorikus biztosítási kötelezettség a kisipari munkaadók részére feltételessé válik. Mint ismeretes, ezt főképpen az erdélyi és bánsági ipartestületek követelésére határozta el a minisztérium. A regáli és pesszarábiai kisiparosok ellene vannak az általános biztosítási kötelezettség megszüntetésének. Ebben az ügyben a múlt vasárnap és hétfőn megtartott országos kisiparoskongresszus úgy döntött, hogy a kisiparosok ne maradjanak benn kötelező módon, hanem csak feltételesen a betegsegélyzőben.

Sok vihart fog előidézni, főleg munkás és alkalmazotti körökben a munkásbiztosítási törvény 101-ik szakaszának tervezett módosítása, amely a betegpénztári bíráskodást szabályozza. A minisztérium fentartja ugyan az egyes pénztárak mellett működő bíráskodó és felebbezési bizottságot, de megváltoztatja azok összetételét.

A jelenlegi rendszertől eltérően a javaslat úgy intézkedik, hogy ezeknek a bizottságoknak az elnökei hivatásos bírák lesznek és nem a munkakamara bírási elnöke.

Reghinul Sasesc az iparos szolidaritás mintavárosa.

Reghinul Sasesc román, magyar és száraz iparosai között az utóbbi időben rendkívül szoros együttműködés fejlődött ki. Az iparosokat első sorban a betegsegélyzővel szemben felmerült panaszok sorozata, ezenkívül az állandó adóügyi sérelmek kényszerítették arra, hogy közösen vegyék fel a harcot a sérelmek orvoslására.

Ennek az együttműködésnek már eddig is sok eredménye volt, különösen a kontár-iparosok elleni küzdelem terén. Keresztülvitték a városnál, hogy

fokozott figyelemmel legyenek az iparengedélyek kiadásánál,

mert eddig igen sok visszaélés történt az ugynevezett ideiglenes engedélyekkel, amelyek alapján egyesek dolgoztak, de az adófizetési kötelezettség alól mentesítve voltak.

Élesztés szappanozott kövel.

Köszörűsöket, faiparosokat, de még a háziasszonyt is érdekelheti az a megállapítás, hogy a kések megélesztésére használt fenékkövet be kell szappanozni. Ha valamilyen vágóeszközt gyorsan és igazán jól akarunk megfennhő, akkor a követ mindenekelőtt nedvesítsük meg, azután pedig huzzunk rajta végig néhányzor közönséges mosószappant. Így előkészítve, nagyszerűen élesíti a kő, tudniillik a tapadás és egyéb tényezők közreműködése folytán a fenékkő szemcsézettsége is jobban érvényesül.

CSODALATOS.

- Mond, tata, miért pont a mamát vetted te feleségül?
- Látnod. Berta, már gyerek is csudálkozik rajta.

Kocsis László lakatosmester a satumarei ipartestület elnökjelöltje

Satumarén az ipartestület szakosztályainak elnökei a napokban értekezletet tartottak, amelyen a március 10-én megtartandó ipartestületi elnökválasztás ügyét tárgyalták meg. A szakosztályi elnökök ezen a gyűlésen jelentést tettek a végzett munkájukról.

Három személy neve került előtérbe az ipartestületi elnöki pozíció betöltésére: Fodor Gábor, Kocsis László és Gyüre Lajos.

Fodor Gábort három tagú küldöttség kereste fel, hogy megnyerjék őt az elnöki tisztség elfogadására. Fodor Gábor azonban határozottan kijelentette, hogy másirányú elfoglaltsága miatt semmi körülmények között nem vállalhatja el jelölését.

Miután a második jelölt viszont elfogadta a jelölést, bizonyosra vehető, hogy a március tizediki közgyűlésen a satumarei ipartestület elnökévé Kocsis László lakatosmestert fogják megválasztani.

Az alelnökjelölés ügye nem nyert elintéztést az elnökgyűlésen, miután a szakosztályi elnökök Major Andreit jelölték ugyan, de az előjáróság tagjai ezt a jelölést nem fogdták kellő szimpátiával és a többség inkább Burdea Mihály személyét helyezte előtérbe. Ez a kérdés egyelőre függőben marad és átiratot fognak intézni a román kisiparosokhoz, melyben az alelnöki tisztséget a román iparosok rendelkezésére bocsátják.

A gyűlésen — mely a legnagyobb rendben folyt le — még a tisztikar kijelölésének kérdése is felmerült, majd Vánk Gergely elnök az értekezletet berekesztette.

GAZDASÁGOS BEOSZTÁS.

— Hogy lehet az, hogy a feleségeden mindig olyan ruhát és olyan briliánsgyűrűt látok, hogy az csuda?

— Mit tudom én? Tőlem soha egy vasat se kap.

Hírek a budapesti mintavásárról.

Budapest és Bécs intenzívebb együttműködésének kérdése élénken foglalkoztatja az illetékes köröket. Eduard Heini, volt osztrák kereskedelmi miniszter, a bécsi vásár elnöke, azt javasolja, hogy a bécsi és budapesti árumintavásárok, amelyek úgy Bécsnek, mint Budapestnek rendkívül jelentős gazdasági és idegenforgalmi tényezői, kezdjék meg ezt az együttműködést. Kijelentette, hogy a bécsi vásár készséggel szervez társasutazásokat Ausztriából a Budapesti Nemzetközi Vásárra, annál inkább, mert ő maga személyesen ismeri a budapesti vásár rendkívül magas színvonalát.

A budapesti vásár vezetősége örömmel veszi részt egy ilyen együttműködésben és szívesen rendez ugyancsak társasutazásokat a bécsi vásárra.

A közeljövőben személyes tárgyalások indulnak meg a két vásár vezetősége között fenti terv megvalósítása érdekében.

A Budapesti Nemzetközi Vásár jelentkezési határideje február 15-én lejárt. Eddig az időpontig több mint ezer kiállító jelentkezett. Az ezután jelentkező kiállítók már csak a helykiosztás után még rendelkezésre álló hely mérve szerint nyerhetnek elhelyezést. A vásár vezetőségének ezenkívül joga van az elkészített jelentkezések folytán esetleg szükséges átalakítások, áthelyezések, stb. költségeit a szabályzat szerinti helydijon felül külön felszámítani.

A vásár helykiosztóbizottsága február 20-án kezdi meg működését.

ÖSZINTÉN SAJNALJA...

Egy igen előkelő étteremben egyik jólöltözött vendég magához inti a főpincért és így szól:

— Emlékszik még rám? Nemrég itt vacsoráztam és miután nem tudtam fizetni, ön kirugott.

— Na igen... de hát meg tessék érteni... vannak ilyen kellemetlen esetek... remélem, ma meg tessék elégedve lenni?

— Igen. A vacsora remek volt, a bor kitűnő, a szivar elsőrangú... őszintén sajnálom, kedves főúr, hogy újra fárasztanom kell.

Mit hoz az új állami költségvetés?

A költségvetési bizottság új adónemeket léptet életbe, hogy kiteremtse a több milliárdos hiányt.

A jelenlegi közvetett adókat felemelik és új illetékeket vezetnek be

Mitica Constantinescu pénzügyi alminiszter vezetése alatt élénk agitációt fejt ki a költségvetési bizottság. Az ipar- és kereskedelemügyi, valamint a közlekedésügyi minisztérium költségvetése készen van. Más árcák még jóformán felig sem készültek el a költségvetéssel.

Az állami bevételek 1935. március 31-ig előreláthatólag elérik a 18 milliárd lej. Ez az összeg szolgál az új költségvetés alapjául. A fenti összeghez kétféle milliárd lejnyi hadianyagkiadás járul és 750 millió államadósság, ezenfelül előreláthatólag egymilliárd lej értékben előre nem látott kiadásokra tartalékol összeg, amelyekkel a költségvetés összesen 21—21.5 milliárd lejre emelkedik.

Mivel az 1934. évi bevételek és az 1935. évi állami szükséglet között 3.5 milliárd lej különbözet van, a hiány pótlására a jelenleg érvényben levő közvetett adókat felemelik és új illetékeket vezetnek be.

A legfontosabb és legjelentékenyebb adóemelés a forgalmi adónál lesz.

A forgalmi adót csaknem minden cikknél 25 százalékkal emelik.

Ezenkívül revízió alá veszik a vámtarifát és az egységes tarifába felveszik a nyers és félgyártmányokat, újabb átcsoportosítás alapján.

Mégsem hozzák nyilvánosságra a rossz

adófizetők fekete-listáját.

A lapok hírt adtak arról, hogy pénzügyminiszter közlése akarta tenni március elsején a rossz adófizetők fekete-listáját, ami aztán váratlanul elmaradt. A pénzügyminisztérium közlése szerint a nyilvánosságra hozatal ellentétben áll volna a jelenleg érvényben lévő adótörvény rendelkezéseivel, mely titoktartásra kötelezi az adóhivatalokat. Ezt a rendelkezést is megváltoztatják most az adótörvény módosításával kapcsolatban.

Maximális kenyérrétek Oradeán.

Oradea város ideiglenes tanácsa a minisztérium tanács 1935. január 12-ről kelt 102. számú határozata, valamint a spekulatív törvény alapján március 1-én tartott ülésén a kenyérréteket maximálta. A fehér kenyér kilója 7.50 lej lett a kereskedelemben, míg a félbarna kenyér 6.50 lej.

A forgalmi adó emeléséből a pénzügyminisztérium szakértői 1 milliárd 600 millió lej jövedelemtöbbletet remélnek.

Ami a fogyasztási adót illeti, a cukor kilójára 4 lej (400 millió többlet), a kávé kilójára 25 lej (50 millió többlet) és a liszt kilójára 15 bani emelést terveznek, ami összesen 100 millió lej évi többletbevételt jelent.

A petróleum új adóját még nem állapították meg de az új költségvetésben ezt a többletet 300 millió lejjel szerepeltetik. A cement fogyasztási adóját vagononként 3000 lejjel emelik fel, ami évenként 100 millió lej többletbevételt jelent. A villanygök, stb. 50 millió lejjel szerepelnek az előirányzatban.

Több áruafajta fogyasztási adója felett most fojnyik a vita.

Az új építkezésekre kivetendő adó, amely az új épületekre vonatkozó eddigi adómentesség eltörlése után lép életbe, 400 millió lejjel fog szerepelni az új költségvetésben.

A kontingentálási alap, amely 600 millió lejt tesz ki, nem kerül rendes költségvetésbe. Felét az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium rendelkezésére bocsátják, amely ebből fizeti a kiviteli jutalmakat, míg másik fele az állami rendkívüli jövedelmeket gyarapítja.

FURCSA ALLAT.

— Melyik a legérdekesebb állat? — kérdezi valaki az laktort egyik etetőjéről.

— Az guszpus dolga, — feleli a kérdező, — de a leggyorsabb az összes közül a nevető hiéna.

— Miért?

— Egyszer kap enni hetente, egyszer más-sák meg havonta és egyszer látja a feleségét évente. Fogalmam sincs róla, hogy mi nevetni való van mindezen?

MEGGYOGYULT.

A fülörvos néhány heti kezelés után szentent hangon a páciens fülébe kiáltja:

— Maga meggyógyult.

— Mi tetszik? — kérdezi a páciens.

— Meggyógyult, — feleli az orvos — és fizet kétezer lejt.

— Négyezer lejt? — kérdezi a beteg.

— Igen, — harsogja tele tudóval az orvos

KÉRJEN MINDENÜTT

„ELZETT“

BUTORZÁRAT

KAPHATÓ MINDEN VASKERESKEDÉSBEN.

Pályázat a cluji zsidó tanoncotthonba.

A cluji Louis Marshall Zsidó Tanoncotthon újabb 10—12 vidéki fiú alapos ipari kiképzését és gondos nevelését tudja elősegíteni. Azonnal elhelyezhet a legjobb műhelyekben: három lakatos, két vasöntő, egy üvegcsiszoló, egy vízvezeték-szerelő, egy mechanikus és egy bádigos tanoncot. A felvételi kérvények Caminul de uceni Cluj, Str. Paris 36. címre küldendők. A kérvényben jelezni kell a választott iparágat, a szülők anyagi helyzetét és foglalkozását, a szülők vagy hozzátartozók által vállalható havi hozzájárulási díj nagyságát, a fiú kor-, suly-, magassági adatait. Mellékelni kell: orvosi bizonyítványt, egyelőre nem hivatalos másolatban osztály és állampolgársági bizonyítványt. Érdeklődésre csak válaszbélyeg beküldése esetén válaszolnak.

Iparos továbbképző tanfolyamok Timişoarában.

A timişoarai munkaadók szindikátusának választmányja a napokban Kovács István elnöklésével ülést tartott. A gyűlésen a munkaügyi miniszter rendeletével foglalkoztak, amely szerint az iparosok továbbképzése érdekében különböző előadások rendezendők. Elhatározták, hogy ezeket az előadásokat minden vasárnap délelőtt fél-tizenkettőkor tartják meg az ipari színház nagyszínházban.

A márciusban tartandó előadások sorrendje a következő:

Március harmadikán Noveanu tanár az iparosság kulturális szerepéről, utána Teodorescu műegyetemi rektor az iparról és a mesterségről beszél.

Március tizedikén Mardan Dion dohánygyári igazgató a munkásokról és munkáról.

Március tizenhetedikén Vulpe Stefan munkakamarai ideiglenes bizottsági elnök a jó iparos követelményeiről.

Március huszonegyedikén Noveanu tanár az iskoláról és az iparról.

Március harmincegyedikén Ardelsan mérnök az iparművészeti iskola jelentőségéről.

Tanfolyamokat rendez a munkaügyi minisztérium román szakmunkások kiképzésére.

A munkaügyi miniszter a román szakmunkások ki- és továbbképzésére tanfolyamokat fog rendezni. Az eddigi tervek szerint elsősorban kőműves, asztalos és villanyszerelő munkások vesznek részt ezeken az állami tanfolyamokon, amelyek egyidőben kezdődnek Bucarestben, Clujon, Iasi-ban és Cernăuţi-ban.

MAGAS MATEMATIKA.

Egy hölgy így szól a szabóhoz:

— Szállítsa nekem ezt a ruhát tizennyolc számlával.

— Hogyan?

— Tizennégyet állítson ki 3000 lejével az udvarlóim számára, egyet 6000 lejjel a barátnőim számára, egyet 1500 lejjel az édesapám számára, egyet ezer lejjel a férjem számára és egyet 2000 lejjel a magam számára.

Hajmosó
és hajszárító
készülékek
és más
fodrászati
cikkek
olcsón, szakszerűen

Kőszeghy Sándor Fia
Arad,
Bul. Reg. Ferdinand 63-65.
volt Dengli-ház.

A cluji Ugir-közgyűlés munkatervre állapította meg:

Több munkát, több termelést, több keresetet és mi készséggel vállaljuk a nagyobb közterhet is...

Lássá be végre a munkaügyi miniszter, hogy ő nem a tisztviselői, hanem a munkaadók és munkások minisztere.

Országos érdek, hogy egyetlen adószedő szerv legyen: a pénzügyminisztérium

Napokban zajlott le Clujon a gyáriparosok országos szövetsége, az Ugir ottani kerületének évi közgyűlése. A közgyűlés ezuttal is igen magas színvonalú volt, amit igazol a körzet vezetősége által előterjesztett és alábbiakban teljes egészében közölt munkaterv is:

A gyáriparosok az alkotó munka emberei, — így szól a munkaterv első mondata. — Alkotni nem lehet. Új működési évünk munkaprogramjának legegyszerűbb pontja éppen ezért az kell legyen, hogy feleljük az elmúlt év sikertelenségét és ne ijedjünk meg a jelen fenyegető rémeitől, hanem bizalommal folytassuk a munkát ott, ahol az elmúlt évben elhagytuk.

Működési programunk második pontja az új évben is a gazdasági szempontok tiszteltetésének szellemében mozgó iparpolitikának a meggyőzés fegyverével való kialakítása kell, hogy legyen.

Követelnünk kell, az egyéni munkakedvet, az egyéni kezdeményezést, egyéni termelő erőt és ezzel a többtermelést egyedül kifejleszteni képes gazdasági elvek iparpolitikáját.

Egy többmunkát, többtermelést, többkeresetet lehetségessé tevő iparpolitika megvalósulása esetén

készséggel kell vállalnunk több közterhet is.

Több közterhet, hogy az állam gazdasági apparátusa zavartalanul működhesse. Csak két-tőt kell kikötnünk. Hogy

mindenki azonos mértékben fizessen adót.

Hogy ne legyenek állami és közüzemek, melyek adó és köztehermentesen versenyezhessek le a közterhektől roskadozó magánvállalatokat. És hogy

egyetlen adószedő szerv legyen: a pénzügyminisztérium.

További programpontunk kell, hogy legyen az új esztendőben az, hogy az autarkikus rendszer minél hamarabb fölslegessé váljék és leépíttessék. Csak természetes, hogy addig, míg a velünk kereskedelmi kapcsolatban álló országok az áruimportkontingentálási és devizaforgalmat szabályozó intézményeiket fenntartják, ezen restriktív intézkedésekhez nekünk is ragaszkodnunk kell. Ebben az esetben azonban követelnünk kell a nyersanyagok, félgyártmányok és készáruk kvótáinak 150—100—200 százalékos kulcsok szerint való kiszámítását és az importautorizációk szétosztásának racionalizálását. A szociális és munkaügyi sémák orvoslása érdekében erőteljes akciókat kell beindítanunk

Meg kell győznünk a munkaügyi minisztert, hogy nem a tisztviselőinek, hanem az ország termelését végző munkaadóknak és munkásoknak a minisztere.

Eppen ezért államtitkárainak és többi referenseinek szava csak ott lehet döntő, ahol a munkaadók és munkások előterjesztései egymással ellentétesek.

Az új esztendőben az eddiginél is fokozottabb mértékben kívánjuk kiépíteni és fenntartani azt a barátságot és jóviszonyt, amit a többi termelőrétegek szabad érdekképviselői szerveivel és a helyi közigazgatási hatóságokkal mindig fenntartottuk.

A munkaprogram utolsó része bejelenti, hogy miután az utolsó hónapokban erőszakosan lejték meg főként bucurestii jótékonyági és hazafiasnak mondott célokra gyűjtő köztisztviselők, hirdetőket meg pauszálékat gyűjtő újságírók a gyár vállalatokat, azok kénytelenek voltak új szolgálati ágat megszervezni, amely a tagok hozzájárulásából jótékonyági és sajtólapot létesít.

FOGAS KERDES.

— Hány gyereke van magának? — kérdezi valaki Kohntól, aki köztudomásúlag nem hűve az egyéneknek.

— Hogy őszinte legyek, — hangzik a felelet, — nem tudnám pontosan megmondani, tekintve, hogy már egy hete nem voltam otthon.

Háztelkek

kedvező áron vásárolhatók az Andrei Muresanu és a Mocioni uccában

Közelebbi felvilágosítások az Aradi Iparosok Hitelszövetkezetében.

CSABITÓ ALLAPOT.

A rabi dühösen ostromozza a vallástalan hívőket:

— Persze, a tréflitől tartózkodni, a szombatot megünnepelni, a szegényeknek almisznát adni, nem emakkol. De a zsidó temetőben feküdni, az igen!

Nagy sikert aratott az aradi masamódok bálja

Az aradi női kalapszalonszalon tulajdonosok szindikátusi vezetőinek öletessége, törekvőssége és áldozatkészsége már a második esztendőben hívja életre jótékony célú revüjét, amit táncos tea délutánnal köt egybe. A jótékony cél: az idős és keresetképtelen masamódok támogatása, helyesebben számukra otthon létesítése. A szép és nemes eszme propagálóját elsősorban Haller Gizi, a „kis” Gizi, a róla elnevezett szalon tulajdonosnője, aki nek azonban éppen olyan lelkes segítői: Dein Paula és Deutsch Jozefin, továbbá David Lázárné, Bóra Margit és Faragó Böske. Az ő agilitásuk hozta össze a tea-délután tulajdonképpen eseményét: a szebbnél szebb kalapudonságok bemutatását, amit azonban több értékes ruhakreatúra is dekorált. Az Iparos Otthon volt a tea-délután és a bemutató színhelye. Hat óra után zsufolásig megtelt a nagyterem és a vidám uszonnahangulatban Faragó Böske iparművészeti konferálta be az egyes udonságokat. Kitűnő külsejű mannőkek jelentek meg a főnt említett hölgyek szalonjainak remekeiben, részint a következő szalonnok: Cioban, Klein Simon, „Model” cégek pompás készítményeiben. A kalapudonságok mellett figyelemreméltó volt a többi divatkelék is, amit a Lyon cég (keztü, ernyő, kabát), Ivánka Mária (női fehérnemű), Apponyi Testvérek (cipő), Winternitz Jenő (ruha), Csetella szalon (ruha), Modern cég (bácaruha szőigáltattak. A mannőkek szinpadai kozmetikáját Balassáné kozmetikai szalonja készítette, a fodrászat terén pedig Molnár István működött közre. A közönségnek nagyon tetszett a látványos bemutató, az egyes kreációkat erősen megtapsolta és ezzel mintegy el is döntötte egy-egy divatforma sorsát. A sikeres revü után tánc következett.

Az új export-import-rezsim alapelvei és részletintézkedései

Az exportörök régi jogai és kötelezettségei érvényben maradnak. — Devizát csak a Banca Nationala engedélye alapján szabad vásárolni. — A kompenzációs üzleteket a jövőben is engedélyezni fogja a kormány.

Március 10-ikén lép életbe az új szabályzat

Bucurestiben, a kereskedelmi miniszteriumban három héten át szinte megszakítás nélkül tárgyalt az a bizottság, amelyet az új külkereskedelmi szabályzat kidolgozására neveztek ki. A tárgyalások előrehaladtabb stádiumában bevonták a tanácskozáskor a Banca Nationala képviselőit is s végre hétfőn este 8 órakor létrejött a végleges megállapodás minden részletkérdésre nézve s a külföldi áruforgalom szabályozására vonatkozó rendelkezések a kormány gazdasági bizottsága elé voltak terjeszthetők.

A szabályrendelet új rendelkezései részletekben már ismeretesek. A lapok olyan mértékben, ahogy a bizottság munkájában előrehaladt, ismertették azokat a rendelkezéseket, amelyekben a bizottság tagjai között meg egyezés jött létre. Mindezekre nézve csak jelentéktelen eltérések mutatkoznak a rendelet végleges szövegében. Az új export-rezsim alapelvei és részlet-intézkedései a következők:

Tekintettel arra, hogy a múlt év óta a külföldi árucseré szabályozva nem volt, mert a régi rend életképtelennek bizonyult, az újnak kidolgozása pedig később, a szabályzatnak intézkednie kell azokról az export- és import-üzletekről is, amelyek ez idő alatt nyertek lebonyolítást. E tekintetben a rendelet elvileg kimondja, hogy

az exportöröknek minden joga, amelyet a régi szabályzat biztosított részükre, ép úgy érvényes, mint a kötelezettségeik.

A jogok között szerepel a kiviteli jutalékokra vonatkozó igény, a kötelezettségek között pedig az, hogy a petróleum, gabona és fa kiviteléből származó devizák teljes egészében a Banca Nationalának adandók át hivatalos árfolyamon.

A II. kategóriába tartozó áruk devizái viszont teljesen szabadokká válnak és forgalomba lesznek hozhatók.

De ezekből 40 százalékot csak az 1934. november 15-e előtt behozott és ki nem fizetett külföldi áruk árának törlesztésére, 60 százalékát pedig a november 15-e és az új rendelet életbeléptetése között eltelt idő alatt importált áruk kiegyenlítésére kell fordítani.

A március 10-én életbelépő új rendelet szerint csak a petróleum és melléktermékeinek exportjából származó devizák 60 százalékát kell leadni hivatalos árfolyamon a Banca Nationalának,

minden más áru kiviteléből szerzett devizáknak csak 40 százaléka illeti — hivatalos árfolyamon — a jegybankot.

A petróleumvállalatok tehát külföldi követeléseiknek csak 40 százalékát használhatják fel új anyag behozatalára, minden már exportör pedig devizáinak 60 százalékát adhatja el szabadon.

A szabad devizák úgy új áruk behozatala, mint régi importból származó tartozások fizetésére tetszés szerint felhasználhatók.

E tekintetben csak egy korlátozás lesz életben:

devizát csak az vásárolhat, aki erre a Banca Nationalától engedély birtokában van.

Itt meg kell jegyeznünk, hogy az exportör, aki devizát ad el, nincs birtokában a külföldi fizetési eszközöknek, mert a kötött devizák közvetlenül a jegybankhoz folynak be, a szabad devizák pedig az autorizált bankok birtokában lesznek s az exportör, ha külföldi követelése kiegyenlítést nyert, erről bankja útján értesül s a vásárlói engedéllyel bíró im-

portör az exportör bankjánál vásárolhatja meg a szabad devizákat.

A bank-értesítés kézhezvételétől számított 15 nap alatt az exportör köteles eladni szabad devizáit, mert a kormány nem akarja megengedni, hogy a szabad devizákkal az exportáló és importáló cégek külön spekulációt folytathassanak.

A külföldről árut benozni szándékozó félnek előbb behozatali engedélyt kell szereznie a kereskedelmi miniszteriumnak „A külkereskedelmi szabályozó” igazgatóságától (Direcţiunea Reglementării Comerţului Exterior) s evvel meg kell jelennie a Banca Nationalánál, ahol a kontingens engedélyt bélyegző-

Kedélyes diszcsizmadia-avatás az aradi Iparos Otthonban

Az aradi csizmadia céh kétszáznegy esztendő hagyomány szokott derűjével és tiszteletével ülte meg kedden, húshagyó-keddi villásreggelijét, amely evről-évre kedves, színes záróakkorja a falangsoknak. Az ősi szokásokat ma sem mellőzték és amikor az Iparos Otthon színpadán feigördült a függöny, alkalmi csizmadia-műhely árukt a közönség elé, ahol az avatásra váró mesterek várták a ceremóniákat. Ezuttal tiz tiszteletbeli csizmadia érkezett el a mesteri sorba: Lantos Miksa, Juhász Gábor, Engelhardt Ferenc, Ermesz István, Tomits Pál, Horváth József, Martits János, Végh István, Szabó Gyula, Petőfi Demeter, akiket Koncsék Lajos, a céh elnöke köszöntött és a derűs formáságok lebonyolítása után mint a céh új mestereit üdvözölte. Koncsék Lajos fogadta derűs szóval a közönséget is, közöttük a valóságos és tiszteletbeli csizmadiaikat, szép beszédében felémelte, hogy több mint kétszáz éve gyűlnek egybe ezen a napon az aradi csizmadiaik, hogy özvegy és árvasegélyező intézményük eszméjét táplolják és anyagi alapját biztosítsák. Az ünnepélyes avatás után a részvevő közönség a villásreggeli elfogyasztására helyetfoglalt az asztaloknál, ahol Arad közéletének több jelentős tagját láttuk, így Ursu János dr. polgármestert, Co. Ioiu Romulus dr. országgyűlési képviselőt, Parecz Béla dr. v. országgyűlési képviselőt, az Aradi Magyar Párt elnökét, Nagy Sándor dr.-t, Reinhart Gyulát, az aradi iparosság vezető tagját.

A villásreggeli elő felköszöntőjét Ursu János dr. polgármester mondta, aki megköszönte a megünnepelt meghívást és a királyra ültette poharát. Lantos Miksa a polgármester érdemeit méltatta és az összefüggéseit mint a béke és a szerelmet megnyilvánulásának alkalmát ünnepelte. Ermesz István a polgármesterre és Co. Ioiu Romulus képviselőre fordult.

VEGSO MENTSEG.

— A fiam tavaly lenyelt egy huszlejezt és most ki kell operáltatnom.

— Olyan nagy pénzszavarnban vagy?

Közeledik a tavasz!

Régi ruháimat

Hospodár-hoz küldöm

át fésztetn, vegyileg tisztítani.

Arad, Strada Sirolescu 13.
és Strada Eminescu 3.

vel látják el, amelyen feltüntetik a hónapot és napot, amikor az importör jelentkezhetik az engedélyezett devizák megvásárlására.

A kormány gazdasági bizottsága most vette tárgyalás alá a miniszteri bizottság és a Banca Nationala által létrehozott megállapodásokat és azokhoz a kormány nevében minden változtatás nélkül hozzájárult. A gazdasági bizottság azt is elhatározta, hogy a viszonyok alakulásához képest szükség esetén

a kereskedelmi miniszternek joga lesz a jegybank előzetes és írásos hozzájárulásával csökkenteni a hivatalos árfolyamon leadandó devizák arányát,

ha úgy találja, hogy exortunk a rendeletben megállapított leadási kvóták mellett nem versenykepes. Ezek a módosítások lehetnek kivételesen általánosak is, de elvileg inkább csak bizonyos országokra szorítkoznak, amelyekbe e könnyítés nélkül a kivitel lehetetlen volna.

A kompenzációs üzleteket a jövőben is engedélyezni fogja a kormány.

Végül kimondták azt is, hogy az új szabályzat március 10-én életbeléptetendő. A kormány gazdasági bizottságának ülése éjjel 11 órakor ért véget.

viselőre ültette poharát, utána Co. Ioiu Romulus dr. szólalt fel és előbb román, majd magyar nyelven intézett szellemes beszédet a megjelentekhez. A derűs szavak hirtelen a megilletődés hangjára fordultak, amikor a képviselő a céh egykori elnökének a nemrég elhunyt Havancsák Józsefnek emlékét idézte. Juhász Gábor felszólalásában büszkén állapította meg, hogy ő is a mesteri diploma birtokosa közé jutott. A csizmadiaik önzetlen emberek — mondotta — amit az bizonyít, hogy nem félnek a versengéstől és szívesen avatják évről-évre az újabb és újabb csizmadiaikat. Ezután Parecz Béla dr. emelkedett szólásra. Bizalommal töltötte el lelkét az a tudat, hogy létezik a városban egy érzés, amely összefűzi a lakosokat, ezt az érzést meghatóan ápolja a Csizmadiai Céhe. Ennek az érzésnek külön jelentősége, hogy csakis aradiakat fűz egybe, akik itt élnek, itt munkálkodnak. A csizmadiaik hagyományos húshagyókeddi villásreggelijében Arad polgári szellemének megtestesülését látja. A nagy tetőzésel fogadott felszólalás után Gabos Jenő dr. szellemes beszédben idézte fel Andersennek, a nagy mesemondónak emlékét, aki szintén csizmadia gyermeke volt. Nagy Sándor dr. Koncsék Lajos jelenlegi céh elnökről emlékezett meg elismerő szavakkal, ami re Koncsék Lajos válaszával és megköszönte nemcsak az ő: üdvözlő felszólalást, hanem a megnyilvánult érdeklődést is.

Ezután Szász Pál felolvasta az új csizmadia segédek, akiknek névsora a következő: Ursu János dr., Koch Dániel, Nagy Sándor dr., Zombory Gyula, Hónig Árpád, Holó Frigyes, Nagy Károly, Kovács Imre, Fried Ferenc, Világ János, Zimmermann Izidor, Rosenzweig Jenő, Löwinger Albert. Kivülük több tanoncot is beszerződtek, mint Hagyo Józsefet, Lantos Józsefet, Deutsch Sándort, Voitecanu Janost, özvegy Zimmermann Lajosné, Coroban Istvánt, Baranyi Ferencet, Adoc Axentet, Rada Janost, Rónai Ferencet, Antalik Bélát, Csák Vincét és Kaupert Adámot.

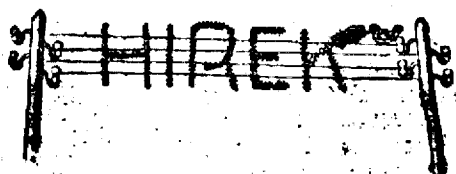
A csizmadiaik hagyományos húshagyókeddi összefüggése nemcsak az avatási ceremóniák tekintetében követte a régi tradíciót, hanem abban is, hogy „villásreggelijük” egészen a késő délutáni órákig tartott.

UTOLSÓ TERMINUS

— Igazán itt volna már az ideje, hogy Bertuskát férjhez adjuk.

— Miért?

— Eddig még csak szép volt, de most már kezd guasztus dolga lenni.

AZ IPAROS

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési ára egész évre intézménynek és nagy cégeknek 1000 lej, félévre 500 lej. Iparosoknak egész évre 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej.

Hirdetés négyzetcentiméterenként 4 lej. Eves köteteknél árengedmény.

Redacţia şi administraţia — Szerkesztőség és kiadóhivatal — Redaktion und administration Arad, Caminul Industrişilor-Iparos Otthon.

— Aradi husiparosok panaszos küldöttsége a polgármesternél. Cotioiu dr. országgyűlési képviselő vezetésével a napokban küldöttség jelent meg a polgármesternél az aradi husiparosok képviselőiben. A küldöttség az aradi husiparosok panaszát ismertette amit az aradi állatorvosi hivatal egyik legutóbbi intézkedése tett időszerűvé. Az állatorvosi hivatal ugyanis elrendelte, hogy a vágásra felhozott állatok járlatát előbb az állatorvosi hivatalban láttamoztatni kell. A husiparosok sérelmesnek találták az időt emésztő futkározást és küldöttségük útján bejelentették tiltakozásukat az állatorvosi hivatal rendelete ellen. A polgármester mindjárt orvosolta is a panaszt, a járlat láttamozgatását azonnal hatálytalanította.

— Emelkedő tendenciát mutatnak a textilárak. Február hónap a textiliparban minden évben átmenetet képez a téli szezonból a tavaszi szezonba. Ezzel magyarázható, hogy az utóbbi napokban üzlettelenség uralkodott. Az üzlettelenség fokozódásához hozzájárult még az árak bizonytalansága is. Egyes cikkek 10—15 százalékos áremelkedést mutatnak már eddig is és a külkereskedelemben uralkodó bizonytalanság és a nyersanyag beszerzési nehézségei miatt további áremelkedésekre lehet számítani. Ennek következtében a kereskedők tartózkodnak a bevásárlásoktól. A nyersanyagbeszerzési nehézségeket fokozza az is, hogy a behozatali engedélyek megszerzésével járó hosszadalmas eljárás mellett a gyárak a szükséges devizához nem tudnak hozzájutni. Tekintve, hogy a külföldi nyersanyagszállítók ragaszkodnak a rövid határidejű vagy azonnali készpénzfizetéshez, a textilipar nyersanyagellátását súlyos veszély fenyegeti, aminek előjelei már is mutatkoznak, mert több gyár kénytelen volt nyersanyaghiány miatt üzemét leállítani ép a tavaszi szezon kezdetén.

Amíg az iparcikk eljut odáig...

Egy K. DAVIS nevű amerikai érdekes tudományág művelésére adta a fejét. Az áruk eredetének és vándorlásának útját figyeli és tanulmányozza ez a K. Davis, aki igen érdekes, sőt hasznos megfigyeléseket tesz egyszerű tanulmányai kapcsán.

Saját cipőnk alkotó részeinek eredete és vándorlása mindjárt egy nagy csomó meglepetéssel szolgál. A talp, amit koptatunk, például nem sok idővel ezelőtt esetleg egy fekete bivaly bőre volt és az a bivaly valamely délamerikai prairie-en száguldott vadul és boldogan. Ki tudta ezt? A legjobb talpbőröket argentinai, perui, ritkábban ausztráliai nyersbőrökből vágják ki. A cserzésnél nagy szerepet játszik egy quebrache nevű cserzőanyag; az szintén Dél-Amerikából származik, de a paraguayi erdőkből. A quebrachea kérgét európai gyárak dolgozzák fel cserzőanyaggá, a legnagyobb mennyiséget talán egy nagy délnémet gyár. Az argentinai Buenos Aires és az uruguayi Montevideo ennek a cserzőanyag-nak főközpontjai.

A cipősarkot külön erre a célra készült szeggekkel rögzítik meg; ennek a cipőszegnek acéljában mangán is van. Mangán nélkül ez az acél nem is volna tökéletesen alkalmas arra, amire használják. A mangánfém azonban Oroszország szolgáltatja, ritkábban Brazília és India. A vastag talp felett még egy másik, vékonyabb talpreteg is van, a cipész branzóknak hívja (és a német Brandsole-t a szóár nem igen tudja lefor-

Kiktől vonta meg az aradi munkabíróság ülnökei közül a megbízást a munkaügyi miniszter?

A Hivatalos Lap február 25-én megjelent 47-ik száma közli a munkaügyi miniszterium határozatát, amely szerint az aradi munkabíróság mellé kinevezett választott bírósági tagok közül az alább következők megbízását visszavonták:

Magántisztviselők és könyvszakértők csoportja: Crisan Mihail.

Kereskedelmi alkalmazottak csoportja: Aradi László, Katona Lajos.

Ipari alkalmazottak csoportja: Costa Joan, Leopold Joan.

Banktisztviselők csoportja: Feld Frigyes.

Szállítási vállalatok csoportja: Gartenberg

Jancu, Nachtmansohn Misu, Wechsler Zsigmond.

Sajtó és nyomdaipari alkalmazottak csoportja: Salgó Pál, Jásai Tolla, Zsigmond Miklós.

Biztosítási vállalatok csoportja: Spataru

Valeriu, Wolf Gyula.

Fatistviselők csoportja: Weisz Jenő

Kisiparos munkaadók:

Nyomdaipar: Bittó Miklós, Davidovici Ar-

pád.

Építőipar: Groza Petru, Komlós Pál, Siclo-

van Pavel.

Borbély és fodrászipar: Galea Joan.

Vas és fémipar: Jantó Béla, Ivascu Nicolae,

Kun József, Karczag István.

— Jönnék az új 500 lejes bankjegyek. Bucurestiből jelentik: Az 500 lejes bankjegyek kicserélésére forgalomba hozott új típusú papírpénz kisebb méretű lesz az eddigieknél és lényegesen több garanciát jelentenek a hamisítások lehetősége ellen, mint a régi bankjegyek. A Nemzeti Bank elhatározta, hogy az új 500 lejeseket március 11-én helyezi forgalomba, egyelőre négy-öt milliárd értékben és fokozatosan növeli majd az összeget, mindaddig, amíg a régi típusú bankjegyeket teljesen ki nem vonják a forgalomból.

— Feltalálták a folyékony rezet. Csikagóbból jelentik: Nyolc esztendei kísérletezés után két amerikai vegyésznek sikerült a rezet hosszabb ideig folyékony állapotban tartani, úgyhogy a jövőben az festészet céljára is alkalmas lesz.

Élelmiszeripar: Lutai László, Neteu Joan, Schwarzberger Károly.

Ruházati ipar: Maltry Mátyás, Miltrici Milivoi.

Gyáripár és kereskedelem:

Gyáripár: Pienariu Nicolae, Rapaport Miklós.

Kereskedelem: Brasch Elemér, dr. Herzog Sándor, Iesanu Stefan, Kerpel Izsó, Lázár Samu, Molnár Ödön.

Munkások csoportja:

Faipar: Ardelean Péter, Ardelean Gheorghe, Bocsa Aurel, Colarescu Teodor, Cinteau Gavril.

Bőripar: Albulescu Nicolae, Csik József, Mot Gheorghe, Nagy Lajos, Oarecea Vasile.

Építőipar: Batari Géza, Balázs János, Jack Joan, Kvasznicska Antal, Reder Ferenc.

Nyomdaipar: Bot Joan.

Textil és ruházatiipar: Dulcean Gheorghe, Kun Ferenc, Rotis Joan, Schanda Emil.

Élelmiszeripar: Frunza Petru, Schwarz Sándor.

Vas és fémipar: Király Andor, Moldovan József.

Különféle iparok: Magurean Alex raktárnok, Secusan Ilie kárpitos, Selegeanu Joan kárpitos.

— Nincs adóengedmény a régi hátralékosoknak. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter megcáfolja a lapokban azt a jelentést, hogy az elmúlt években fennmaradt adóhátralékok kifizetése esetén lényeges engedményben részesülnének az adóalanyok. Ilyen intézkedés nem történt, sőt a pénzügyminiszter a legszigorúbb behajtást rendelte el.

VALLÁSOS LÉLEK

Szatócsek nagyon vallásosak, minden pénteken este templomba mennek. Minap, egy péntek estén beszélt az asszony az üzletbe:

— Adolf, zárd be és gyere a templomba.

— Rögtön, fiam, — mondja Adolf, — csak még bele kell kevernem a rumba egy kis vizet, a cukorporba egy kis lisztet és a tejbe egy kis keményítőt.

ditani): ez jó cipőkben gyakran egy kis pupos indiai őz bőrből készült, a zebuéből. De a két talpreteg közötti ürt finom cipőknél egy masszával töltik ki, mely néha csak cement, gyakrabban azonban szurok és parafatörmelék. A parafaiipar egy melléktermékéről, hulladékáról van itt szó, a spanyol parafa durvára örlött beléről. Néha venezuelai aszfaltot öntenek a két talp közé.

A lyukak keretén, amelyekbe a cipőszalagot fűzzük, sok nép dolgozott. Fémük nikkelt, ón és cink ötvözték. A nikkelt leginkább Kanadából jön hozzánk; de kapunk nikkelt Új-Kaledóniából is, egy Ausztráliához tartozó szigetsorokról. A fémek zomanc fedik, amely viszont egy csomó forróégyi gummifaj keveréke: kopal, kauri, trageantli-gumi és gumi arabicum van benne. A gumi arabicum egyébként nem Arabiából jön, hanem Indiából, pontosabban Kalkuttából.

Ilyenformán kiszámíthatjuk, hogy egy európai átlagcipő anyagát husz-harminc nép szállította. De hogyan szállították hozzánk ezt a husz-harminc-féle anyagot?

Korunk minden közlekedési eszköze szerepelt a szállításnál, talán csak a repülőgép nem: teherhordók, riksakulik, targoncák, öszvérek, kosik, csónakok, autók, gőzhajók és vonatok.

A felsőbbrendű szállítóeszközök természetesen még sokkal nagyobb mértékben követelik az egész emberiség munkamegosztó összjátékát, mint a cipő különböző részeinek anyagai; enélkül az összjáték nélkül voltaképpen el sem képzelhető, hogy a felsorolt anyagok egy helyre, a cipő elkészítésének színhelyére jussanak.

Első hallásra hihetetlennek hangzik, de mégis igaz, hogy egy autóban legalább 2800, de némelyikben még több alkatrész van, egész 4000-ig. A kerékpárra esik a tekintetünk és mindjárt

a trópusok gumierdeire gondolunk; megcsillan a friss lakk a napfényben és felremlik a nagy festékgár, ahonnan a pompás lakkok kikerülnek. De ki gondol a nubiai krómra, a perui vanádiumra, a kínai tungstenre és antimonra, az orosz vagy keletindiai mangánra? Pedig ezek nélkül nem lehetne modern autót gyártani.

A gőzmozdony régebbi az autónál, de egy modern gőzmozdony mégis több és egzotikusabb alkatrészből és anyagból áll össze az autónál is. Kemény dió a mozdony az anyagok eredetét és vándorlását kutatónak, de még keményebb dió és ezért még nagyobb gyönyörűsége a gőzhajó, mert nemcsak összegyűjti a legkülönbébb anyagokat a világ minden tájáról, hanem önmaga is a legkülönbébb anyagok gyűjteménye.

Az új tudományág művelőjének szíve nyilván akkor dobog fel, amikor két nagy óceánjáró gőzhajó egy nagy kikötőben találkozik. Egymás mellett horgonyoz a kifutó meg a befutó hajó. Megnézték például két hajó raktárkönyvét a hamburgi kikötőben; az egyik Sanghaiból jött, a másik Sidneybe indult. Csodálatos, mennyi mindenfélére van szüksége az embernek!

A befutó hajó Sanghaiból dominóköveket, porcellánt, bivalybőröket, wolframfémeket, fagyasztott tojássárgáját, kecskebőrt, sertésszort, antimont, libatollat és nyersselymet hozott; Manilából, a Fülöp-szigetektől szivart, kopalgumit, gyöngyházat, háziszőttest és elemi-gumit; Singaporéból hozott gumit és ónt, szarvasbőrt, thékafadeszékát, damar-gumit és falakkot; a ceyloni Colombóból teát, gumit, akkazu diót és gyikbőrt.

Az Ausztrália felé igyekvő gőzhajóra pedig a következő dolgokat rakták be: üllőt, fűrőkát, dat, tetőre való szurkopapírt, féldrágaköveket, főzőedényt, pázsitnyírórt, orgonát, selyempapírt,

Mi újat hoz az új iparpártolási törvény?

Megnehezíti új gyárak alapítását, csökkenti az ipari kedvezményben részesülő üzemek számát és szabályozza a kartellkérdést.

Április elsején már életbe lép az új iparpártolási rend

Ismeretes, hogy egy évvel, 1935. április 1-ig meghosszabbították az iparpártolási törvényben a külföldi nyersanyagot feldolgozó vállalatok részére biztosított ipari kedvezmények érvényét.

A kormány, mint jelentettük, új iparpártolási törvényt készít elő, amely megfelel a kormány gazdaságpolitikai célkitűzéseinek. Ezt a törvényt a kormány április 1-ig meg akarja szavaztatni. A törvényjavaslat előkészítésére bizottságot delegált a kereskedelmi és iparügyi minisztérium kebelében. Ez a bizottság már tervezetet is készített, amelyben lefektette az új iparpártolási törvény alapelveit.

Az eddig kiszivárgott hírek szerint az új törvény útján a kereskedelmi és iparügyi minisztérium az illető szakmák képviselőivel közösen szabályozni akarja az új iparvállalatok létesítését. Az új iparvállalatok alapításának szabályozását a kormány, illetőleg a kereskedelmi és iparügyi minisztérium azért tartja szükségesnek, mert véleménye szerint, az utóbbi időben több olyan vállalat alakult, amely a komoly vállalatok terhére akart előnyökhöz jutni és az importmegszorításokkal járó konjunktúrát használja ki. De szükség van az újabb ipari alapítások korlátozására, — a kormány szerint — azért is, hogy a fejlődő ipar, a mezőgazdaság és a kereskedelem között helyes arány alakuljon ki. A főbb vonásokban már elkészített törvénytervezet ezért előzetes engedélyhez köti az újabb iparvállalatok alapítását.

Az új iparvállalati alapítások megszorításával szemben a tervezet megengedi a meglevő iparvállalatok kibővítését, amit semmiféle irányban nem korlátoz.

Az ipari kedvezmények engedélyezését megszorítja a törvénytervezet. Az ipari ked-

felvonócsigát, napraforgómagot, juhnyíró-ollót, szalmafontót, fogorvosi székét, nyulcsapdát, kakukos órát, pecsétviaszt, bengáli gyufát, hangyasavat, képkereket, madárkalitkát, hordódongát, Wertheim-szekrényt, halászhálóra való üveg golyót, komlót, fűzöt, linoleumot, szedőgépet, bicikli pumpát, tejszinkonzervet, dörzsölőpapírt, porzivót, gépkocsi-karosszériát, másoló-tintát, vasuti sint, aszbesztlemest, keserűsöt, papirszálat, szójavát, fűtőolót, talipánhagymát, harmonikát, görredőnyt, bélhurt, üvegsört, fujtatót, vasalót, fogkefét, sárga vajfestéket, paplant, nyomdafestéket, Szoloth-üveget, légyfogót, palackos szénasavat, fateknőt, patkót, szigetelőt, bőrdondót, harántfát, golyóscsapagyt, likört, ernyőtartót, köszörűkövet, olvasztótégelyt, sztrichnint, kaptát és csokoládét.

Minden árucikknek megvan a maga pályája a földet. Bizonyos, hogy ez a pálya nem olyan örök, mint a bolygóké a világűrben, mert a gazdasági élet több zavarral jár, mint a csillagoké. A legtöbb madarak ősidők óta évről-évre egy és ugyanazt az utat járták, gumiszopókák nem Vannak népek, amelyek azelőtt gumiszopóká nélkül fel sem tudták nevelni gyermekeiket, de ma, rejtélyes okok következtében, lemondtak a gumiszopókról. A gumiszopóká azonban, ugyanilyen megmagyarázhatatlanul, közben más népeket hódított meg, köztük egy pár egzotikus is.

Az áruk eredetének és vándorlásának világképe első látásra kusza, kibogozhatatlan gomolyagnak tetszik. De ha jobban odanézzünk, szabályos ismétlődések és erős ellentétek jelentkeznek és a kutató szem már megsejti valamit, ami talán még meg sem született igazán, de meg akar születni: az eljövendő idők igazi világgazdaságát.

vezményeket csak olyan vállalatok kaphatják meg, amelyek a mezőgazdaság szempontjából is hiányt pótolnak.

A tervezet az ipari kedvezmények élvezését szakmánként szabályozza, úgy, hogy egyes iparágak, mint például a nemzetvédelmi iparok és a belföldi nyersanyagot feldolgozó iparvállalatok nagyobb kedvezményeket kapnak, mint a többi iparvállalatok.

A meglevő iparvállalatok ipari kedvezményeit is csökkenteni akarják, hogy azok az iparvállalatok, amelyek berendezéseiket és investícióikat legnagyobb részben már amortizálták, kisebb kedvezményeket kapnak, mint a többi iparvállalatok, amelyek újonnan alakultak vagy pedig különböző okok folytán csak minimális amortizációt eszközölhettek. Szabályozza az új törvény a kartellkérdést is és megállapítja a kartellek működésének szabályait, feloszlatainak felteleit.

A kereskedelmi és iparügyi minisztérium által delegált bizottság — értesülésünk szerint — már e héten konkrét formába önti az új ipartörvény tervezetét és azt megvitatás céljából megküldi az ipar érdekképviselőinek, amelyekből a legrövidebb időn belül bekéri véleményét.

Színházi és estélyi ruhákat legszebben

fest és tisztít

KNAPP

Strada Episcopul Radu 10.
Fiók: Strada Brătianu 11.

Idén is szép sikert aratott az aradi iparos műkedvelők bálja.

Az aradi Iparos Kulturház nagytermében és éttermében az iparos műkedvelők igen ötletes álarcos és jelmezes táncestélyt rendeztek. A tágas terem, amely zsufolásig megtelt disztíngált közönséggel, ötletesnél ötletesebb jelmezekkel, a körültekintő és élelmes rendezőgárda „pokol”-lá varázsolta, a falakat és a színpadot szimbolikus figurák díszítették, a terem misztikus vörös fényhatás világította be, Furcsi és zenekara ördög-mezben húzta a kitűnő nótákat, úgyhogy a belépő már az első pillanatban érezte, hogy nem mindennapi mulatságnak lesz résztvevője. És akik megjelentek ezen az érdekes, tarka mulatságon, valóban meg is győződtek arról, hogy az iparos-műkedvelők mint bárendezők is értik a dolgukat. A szépen dekorált terem Gaáli László tervei alapján készítették el, a rendezőgárda élén Diósi Lajos állott.

KIVANCSI FÉRJ

Skót elmegy a feleségével a fényképészhez és lefotografáltatja. Mikor a felvétel kész megkérdi a fotografus:

— Hány képet parancsol?

— Egyet, — felel a férj.

— Hát akkor miért csináltatta a felvételt?

— Azt akartam látni, hogy milyen a feleségem, ha barátságos arcot vág.

Butorszállításra alkalmas kézikocsit,

négy kerékkel, lehetőleg hosszú,

keresek megvételre

Cim a kiadóban.

Szerkesztői üzenetek

S. M. ORADEA. Nyilatkozatát legnagyobb sajnálatunkra nem közölhetjük. Az Iparos — mint a lap eddigi összes számaiból láthatta is, — személyi ellentétek és háborúságok számára nem nyújt nyilvánosságot. Ebben az újságban mi nem támadni, hanem védeni szoktuk az iparosokat. Amelyik iparos ellen a mi hasábjainkon állásfoglalás jelenik meg, azt az iparost mi az iparosság ellenségének tekintjük és nem iparosnak. Már pedig az az iparosvezér, aki iránt olyan impozáns erővel nyilvánult meg városuk iparostársadalmának rokonszenve, bizonyára az Ön véleménye szerint sem ellensége az iparosságnak. Nem kívánhatja tehát, hogy ellenvéleményét, amely egyben éleshangú személyeskedés is, szaklapunkban leközzöljük.

Függetlenül a fentiektől, szükségtelennek és feleslegesnek is minősítjük „nyilatkozat”-a közlését. Mi is olvassunk ottani lapokat, így láttuk, hogy a nyilatkozat Oradeán egyik napilapban már a kritikus közgyűlést megelőzőleg megjelent. Módot adtak Önnek, hogy ellenvéleményét a közgyűlésen előszóval is kimerítően ismertesse. Mit tehetünk ezek után mi, a magunk szerény iparos szócsovéval, mikor mindez nem bizonyult elégségesnek, hogy az oradeai iparosság rokonszenvét az Ön javára megnyerje?

Aradi Iparosok Temetkezési Segélyező Csoportja

Directiunea Grupului de Ajutor de Inmormantare a Incusurilor din Arad face cunosut membrilor cari sunt in restaurant cu cotizatiile lor, sa achite restanta in intetereul lor propriu, fiindca in conformitatea §-lui 14 si 15 din statute calitatea lor de membri respiră automatic, adică dacă membrul decedează între timp, nu se poate acorda ajutorul. Cotizatiunile sunt scadente după următorii membri decedati:

Az aradi Iparosok Temetkezési Segélyező Csoportja igazgatósága értesíti a csoport azos tagjait, akik halálozási járulékaikkal hátralekban vannak, azt saját érdekükben rendezzék, mert a csoport szabályzatának 14. és 15-ik §-a értelmében tagsági joguk automatice megszűnik, ha a tag közben elhal, a segély nem folyósítható. A fizetés a következő elhunyt tagjaink után esedékes:

In grupa A. csoportban: 823. Vad. lui Ioan Iraut Jánosné.

In grupa B. csoportban: 829. Pavel Zámboi Pál, 830. Jakob Schmidt Jakab.

Aradi Polgári Jótékony Egyesület

Halálesetet Segélyező Csoportja

Directiunea Grupelor de Ajutorare in caz de deces a Reuniunii Civile de Binefacere din Arad prin aceasta comunica cu asociatii, ca cotizatiunile de deces sunt scadente până la numărul curent:

Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Halálesetet Segélyező Csoportjai igazgatósága értesíti a közli i. t. tagjait, hogy a halálozási járulékok a köve kez sorszámokig esedékesek:

In grupa I. csoportban: Pavel Zámboi Pál 748. Vad. lui Ioan Berényi Jánosné 749. Petru Szeibert Péter 750. Sotia lui Gheorghe Kovács Györgyné, Gheorghe Dézsai György 752.

In grupa II. csoportban: Sotia lui Gheorghe Kovács Györgyné 842. Vad. lui Mihai Engelen Mihályné 843. Vad. lui Adolf Ermesz Adolfné 844.